

Dpłata pocztowa niszczona ryczałtem

DZIENNIK ŁÓDZKI

Cena 15 gr

Łódź

wtorek

7 listopada

1950 r.

Rok VI

Nr 307

(1929)

Mózg i motor świata

Żyjemy w czasach urzeczywistniania się najsmiel-
szych pomysłów ludzkich, w czasach, gdy władza
człowieka nad przyrodą zaznacza się wyraźniej
i z każdym dniem silniej. Pustynie przeobrażają
się w żyzne obszary, góry znikają z powierzchni ziemi
tmiecione potężnym, kierowanym pokojową wolą czło-
wieka, wybuchem energii atomowej, potężne,
spienione rzeki porzucają stare, od-
wieczne koryta i płyną w przeciwnym
kierunku, ku innym wytwor-
zonym pracą i mądrością ludz-
ką zlewiskom. Szybkość na-
szego głosu przestała być
dla nas nieosiągalną, do-
ganiamy ją, prześcigamy
na odrzutowych samo-
lotach, przeganiając
sami siebie w
wścigu do no-
wych, lepszych, u-
czciwszych form
bytowania. Stary
Jules Verne
gdyby żył, zoba-
czyłby, jak zreali-
zowaliśmy wiele,
fantastycz-
nych zdawałoby
się, powieściowych
pomysłów, jak te
pomysły prześcigne-
liśmy, stawiając sobie
nowe i jeszcze bardziej
dumne cele. Sobie, swe-
mu rozumowi, swej sile i
wytrwałości. Gdybyśmy sobie
zadali pytanie — gdzie jest na-
pędowa siła naszego postępu,
gdzie kryje się tajemnica naszych
zdobyczy, odpowiedź brzmi-
łaby: **W ZWYCIĘSKIEJ REALIZACJI
MARKSIZMU, W ZWYCIĘSTWIE PROLETARIACKIEJ
REWOLUCJI, WYWALCZONYM W CIEMNE DNI
JESIENNE 1917 R., NA ULICACH PETERSBURGA
I MOSKWI.**

ludzi pracy wszystkich państw, wszystkich ludów, mo-
bilizuje ich do generalnej rozprawy z krwiożerczym
imperializmem.

Żyjemy w czasach, gdy tych wszystkich na miliard
serc, mózgow i istnień liczonych bojowników postępu
i pokoju — łączy jedno umiłowanie i jeden wspólny
wróg. Tym umiłowaniem jest Kraj Radziecki
i jego wódz — Józef Stalin, tym umi-
łowaniem są kraje, wyzwolone z nie-
woli faszystowskiej przez Armię
Czerwoną i dziś budujące so-
cjalizm. Wrogiem jest — im-
perializm. Gdyby zapytać o
siłę napędową tego po-
tężnego, międzynarodowe-
go nurtu walki z
przeklętym ustrojem
nędzy i bezprawia,
o siłę napędową tej
walki z kapitali-
stycznym światem,
o źródła natchnie-
nia walczących lu-
dzi pracy — od-
powiedź była by
jedna: **Rewolucja
Październikowa i
heroiczne budow-
nictwo socjali-
zmu zrealizowane w
Związku Radzieckim.**

Żyjemy w czasach, gdy
na naszych ziemiach — od
Pekinu przez Moskwę, War-
szawę do Berlina — ludzie ży-
wią jedną ideą i jeden cel.
W świecie kapitalistycznym gra-
nice nie dzielą już wprawdzie wal-
czących o pokój ale pozostały instru-
mentem imperialistycznej polityki w rękach
burżuazyjnych rządów.

Nasze granice gwarantują naszą siłę i naszą niepodle-
głość — nie dlatego, że dzielią nas od sąsiadów, ale, że
nas z nimi łączy, że na ich straży stoimy i my i oni,
związani jednym zadaniem obrony i umocnienia wolności
naszych narodów wobec zakusów imperializmu.

Kiedyś nasze wschodnie granice były liniami wojny,
którą nieśli w głąb Rosji polscy magnaci i szlachta albo
w głąb Polski carski imperializm. Rewolucja radziecka,
znosząc carat — zniósła niewolę narodu polskiego. Pań-
stwo socjalizmu wyrosło z listopadowego zwycięstwa,
gromiąc hitlerowskich najeźdźców, przyniosło nam wol-
ność po raz drugi i dało ludowi polskiemu wyzwolenie
z jarzma kapitalizmu.

Nasze granice wschodnie są dziś granicami pokoju,
braterstwa, współpracy i pomocy. Nasze granice wschod-
nie są dziś bastionem naszej niepodległości.

Niedawno jeszcze, 11 lat temu nasze zachodnie gra-
nice były bramą imperialistycznych najazdów niemieckie-
go junkierstwa i kapitału.

Dziś po rozgromieniu faszystowskiej bestii, dzięki mą-
drej i przewidującej polityce ZSRR — w Niemczech
wschodnich lud doszedł do władzy. Baza pokoju i demok-
racji potężniejsza z każdym dniem. A wraz z nią rośnie
przyjaźń i współpraca między Polską Ludową a Nie-
miecką Republiką Demokratyczną.

Granica na Odrze i Nysie — jest granicą pokoju.
Gdyby zapytać o źródła tych przemian, o siłę napędo-
wą tych przeobrażeń — jedna może paść tylko odpo-
wiedź:

LISTOPAD 1917 ROKU.
Kiedyś patrzyliśmy na mapę jak na obrazek: tu góry,
tam morze, jeszcze gdzie indziej lasy, bagna i mokradła.
Nazywało się to bodaj — fizyczna mapa Polski. Dziś pa-
trzymy inaczej: tu pokłady rudy i mineralów, tam wę-
giel, tam port i stocznie, jeszcze gdzie indziej, fabryki,
huty, elektrownie, szyby naftowe i ruda żelazna. I pa-
trząc tak na mapę, nazywającą się bodaj — gospodarczą
mapą Polski — dodajemy: tu zbudujemy nową fabrykę,
tam stutysięczne miasto wokół wielkich zakładów hutni-
czych, a gdzie indziej wielki węzeł energetyczny.

I mówimy z dumą — **PLAN 6-LETNI**
I mówimy z dumą — **SOCJALIZM**
I mówimy z dumą — **POLSKA ZJEDNOCZONA PAR-
TIA ROBOTNICZA.**
Rozumiemy bowiem, że przeobrażenia w nas samych,
w naszym sposobie patrzenia i myślenia, w naszej pra-
cy i naszych dążeniach — powstały dzięki rewolucji
w Polsce, dzięki wielkiej pracy kierowniczej naszego
narodu — PZPR, kontynuatorek narodowej i społecznej
walki pokoleń polskich rewolucjonistów i demokratów.
O walce tej i o braterstwie polskich i rosyjskich rewo-
lucjonistów dobrze pamiętamy.

I gdy kto nas zapyta, skąd czerpiemy siły, wiarę
i zapał w naszej pracy —
Odpowiemy: **LISTOPAD 1917.**
Odpowiemy: **KRAJ RAD.**
Odpowiemy: **JÓZEF STALIN.**
Na Kremlu — gorzej milionem czerwonych gwiazd
mózg i motor świata!

KAZIMIERZ DĘBNICKI

List do Generalissimusa Stalina uczestników akademii ku czci 33 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej

Generalissimus Józef Stalin
Moskwa — Kreml

Zebrań na uroczystej akademii w Warszawie przed-
stawiciele klasy robotniczej i społeczeństwa Stolicy,
przedstawiciele władz Rzeczypospolitej, wojska oraz
organizacji politycznych i społecznych z okazji 33
rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej przesyłają
na Wasze ręce gorące i serdeczne pozdrowienia i życzenia
wspaniałych sukcesów dla bratnich narodów radzieckich,
które pod Waszym kierownictwem weszły na drogę gigan-
tycznego budownictwa komunistycznego, na drogę wspania-
łego rozwoju, zwiastującego ludzkości nową erę, erę
wolności, sprawiedliwości i pokoju. Podczas, gdy imperia-
liści amerykańscy przechodzą do jawnych aktów agresji
przeciw wolnym narodom, Związek Radziecki daje wyraz
swej niewzruszonej woli pokoju i wskazuje ludom świata
drogę do szczęścia i dobrobytu.

Naród polski, który z entuzjazmem realizuje Plan 6-letni
budownictwa fundamentów socjalizmu, nigdy nie zapo-
mni, że uzyskał niepodległość dzięki zwycięstwu Wiel-
kiej Rewolucji Październikowej, że wspaniałe zwycięstwo
Armii Radzieckiej nad hitleryzmem wyzwoliło go spod
jarzma faszystów i umożliwiło przejście władzy przez lud
pracujący pod kierownictwem klasy robotniczej, że tylko
dzięki braterskiej pomocy wielkiego Związku Radzieckie-
go Polska mogła wstąpić na drogę, wiedzącą do socjalizmu.
Dlatego też rocznica Wielkiej Rewolucji Październikowej
jest również świętem mas pracujących naszego kraju.

Polska klasa robotnicza, masy chłopskie i młodzież nie-
zliczonymi zobowiązaniami produkcyjnym uczciły rocznicę
Wielkiego Października.

W radosnym dniu święta narodów radzieckich i całej
postępowej ludzkości naród polski pragnie wyrazić
Wam — Wielkiemu Wódzowi mas pracujących całego
świata i wielkiemu przyjacielowi Polski — uczucia miłości
i szczerą przywiązaną.

W obliczu knoń imperialistycznych podżegaczy wo-
jennych, w imieniu polskiej klasy robotniczej i ludu po-
lskiego, któremu przewodzi Polska Zjednoczona Partia Ro-
botnicza, zapewniamy Was, iż nie będziemy szczędzić sił,
aby zwiększyć nasz wkład do walki o utrwalenie pokoju
światowego, jeszcze bardziej zacieśnimy więzy przyjaźni
i współpracy ze Związkiem Radzieckim i krajami demok-
racji ludowej, zaostrzymy naszą czujność wobec knoń
wroga, wzmocnimy siły gospodarcze i obronność naszego
kraj, urzeczywistniać będziemy z zapałem i wiarą w przy-
szłość Plan 6-letni budowy podstaw socjalizmu, będziemy
wzmacniać nasze państwo demokracji ludowej.

Natchniony niezwykłymi ideami Wielkiej Rewolucji
Październikowej — naród nasz z wiarą i stanowczością
kroczy naprzód do socjalizmu.

Jesteśmy głęboko przekonani, że krzyżując zbrodnicze
knoń podżegaczy wojennych obóz pokoju pod Waszym
kierownictwem zwycięży.

Uroczysta akademія w Teatrze Polskim

Dla uczczenia 33 rocznicy Wielkiej
Socjalistycznej Rewolucji Październi-
kowej w całej Polsce odbywają się
liczne akademie.

Uroczysta akademія centralna, od-
była się wczoraj — z inicjatywy
KC PZPR — w Teatrze Polskim w
Warszawie. W loży honorowej zajął
miejsce Przewodniczący Polskiej
Zjednoczonej Partii Robotniczej,
Prezydent R. P. Bolesław Bierut
wraz z członkiem Biura Polit. PZPR
wicepremierem H. Mincem.

W akademii wzięli udział: człon-
kowie Biura Polit. KC PZPR, człon-
kowie Rady Państwa, członkowie
Rządu R. P., członkowie KC PZPR,
przedstawiciele Wojska Polskiego
stronnictw politycznych, związków
zawodowych, organizacji społecz-
nych i młodzieżowych, liczni pro-
dawnicy pracy oraz przedstawiciele
polskiego świata nauki, kultury i
sztuki.

Obecni byli również przedstawi-
ciele dyplomatyczni ZSRR, Chiń-
skiej Republiki Ludowej i krajów
demokracji ludowej z ambasadorem
ZSRR W. Z. Lebediewem na czele.
Akademię zagał członek Biura
R. P. Bolesław Bierut.

**UCHWAŁĘ BIURA POLITYCZNEGO KC PZPR
W SPRAWIE OBCHODU 25 ROCZNICY ŚMIERCI
FELIKSA DZIERŻYŃSKIEGO podajemy na str. II**

PRAWDZIWIY POLSKI PATRIOTA — SZCZERYM PRZYJACIELEM ZSRR

W dniu dzisiejszym masy pracujące Polski Ludowej przystąpią do tradycyjnych i uroczystych obchodów Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Masowe akcje i różnorodny imprezy Miesiąca, przeprowadzane przez wszystkie organizacje i instytucje zarówno w mieście, jak i na wsi, w każdej fabryce i szkole, odbywać się będą w roku bieżącym, w okresie szczególnie ważnym dla życia naszego kraju.

Rozpętana przez imperializm amerykański zbrodnica propaganda wojenna, szalony wyścig zbrojeń, agresja Stanów Zjednoczonych w Korei i na Tajwanie, stawiają przed naro-

tegoowania walki całego społeczeństwa polskiego o utrwalenie pokoju światowego — poprzez jeszcze większe zacieśnienie węzłów przyjaźni i braterstwa z potężnym Związkiem Radzieckim.

Miesiąc Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej obchodzony będzie w pierwszym roku realizacji Planu 6-letniego,

który zbliży nas zdecydowanie do socjalizmu, upodobni naszą walkę i wysiłki o zbudowanie nowego społeczeństwa do bohaterskich czynów ludzi radzieckich w okresie pięciolatek stalinowskich.

Głównym warunkiem realizacji tego potężnego planu, który stał się dla nas wszystkich drogowskazem na najbliższe lata, jest wszechstronna pomoc ZSRR. Nie ma takiej dziedziny życia gospodarczego, społeczno-politycznego, czy kulturalnego, której by wykonanie Planu 6-letniego obejść się mogło bez przykładu i korzystania z doświadczeń bohaterskiego Kraju Rad.

WŁODZIMIERZ MAJAKOWSKI

„Włodzimierz Iljicz Lenin“ (Fragment poematu)

Tu biegł ktoś z rozkazem,
na lewym kolanie
Z drugiego końca
niepostrzeżenie
Choć do niejednej
nawet z portretów
Tłoczyli się,
żołnierz przez ramię
W tej pożądanej
Iljicz
przystawał,
Z ukosa
W jakiegoś chłopca
wrazil spojrzenie —
jak gdyby
duszę
I już wiedziałem —
pojmie,
i wrzawę chłopstwa,
wolę nobelca
Setkę guberni
dźwigał
Świat
by go nad ranem zbudzić:
— Do wszystkich!
frontów
do wszystkich
w niewolę
Władza radom!
Ziemia chłopom!
Pokój ludom!
Chleb głodnym!...

tam zamek zazgrzyta,
ktoś naboje
zmienił
chyłkiem przez korytarz
przemknął się
Lenin.
już powiódł ich bitwy,
nie znali Iljicza.
pchali,
ostrzej od brzytwy
żołnierza
krzyczał.
żelaznej burzy
jak gdyby
zaspany kroczył,
ręce
za plecy założył,
wpijał
zmruczone oczy.
w drachach,
w onuckach,
celność straszliwa,
serce
ze słów wytuskał,
spod kanwy zdań
wymotywał.
wszystko
zrozumiane,
uchwyci
ten wzrok jak łowca —
i frontu lament,
i wolę putiłowca.
w mózgu swoim scalał,
z półtora
miliarda
ludzi.
ważył na szali,
Do wszystkich!
Do wszystkich!
Do wszystkich!
od krwi pijanych,
przybitych trudem,
bogaczom oddanych. —

Przełożył Adam Ważyk

damy milującymi wolność, przed wszystkimi ludźmi — pilne i niezwykle ważne zadanie: wywalczenia i umocnienia pokoju światowego.

Przeciwko knowaniom podlegaczy wojennych i ich agentów występują setki milionów ludzi na całym świecie, manifestując zdecydowaną wolę utrwalenia pokoju i pokrzyżowania zbrodniczych planów awanturników wojennych.

W walce o trwały i sprawiedliwy pokój oczy milionów prostych ludzi zwracają się ku Związkowi Radzieckiemu, który zadecydował o zwycięstwie nad hitleryzmem, który prowadzi niustępliwą i konsekwentną walkę o pokój. Z trybuny ONZ roznosi się na cały świat głos przedstawicieli Związku Radzieckiego, demaskujących zbrodnicze plany agresorów, którzy sprzeciwiają się uchwaleniu upragnionej przez całą ludzkość deklaracji o usunięciu groźby nowej wojny, o utrwaleniu pokoju i bezpieczeństwa narodów.

Deklaracja ośmiu ministrów spraw zagranicznych, uchwalona w ostatnich dniach w stolicy Czechosłowacji, jest nowym dobitnym świadectwem niezłomnego dążenia Związku Radzieckiego, krajów demokracji ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej do pokoju, do pokojowej współpracy międzynarodowej.

Jednocześnie cały świat widzi, jak żyje i pracuje Związek Radziecki — wielkie pokojowe mocarstwo socjalistyczne. Podczas gdy szaleńcy amerykańscy przygotowują masową zagładę niewinnych ludzi, podczas gdy lotnicy amerykańscy burzą miasta i wsie bohaterskiej Korei — w ZSRR buduje się nowe miasta i wsie, nowe fabryki i zakłady przemysłowe, szkoły i teatry, muzea i uzdrowiska w ZSRR nawadnia się pustynie, przeobraża się przyrodę dla dobra ludzkości, w ZSRR rosną wielkie budowle epoki stalinowskiej — gigantyczne wodne stacje elektryczne i potężne kanały. Wzrasta wciąż dobrobyt ludu radzieckiego, wspaniale rozwija się kultura socjalistyczna.

Świadomość coraz to nowych, coraz to wspanialszych osiągnięć nauki i techniki radzieckiej, świadomość, że z każdym dniem rośnie i potężnieje siła ZSRR, zagrzewa do walki o utrwalenie pokoju — wszystkich uczciwych ludzi na świecie.

Naród polski, który wyteżył wszystkie swe siły w twórczej i pokojowej pracy, który przystąpił do budowania podstaw socjalizmu w kraju — widzi w bratnim sojuszu i w najserdeczniejszej przyjaźni z ZSRR jedyną drogę, która gwarantuje pokój, bezpieczeństwo i rozkwit naszej ludowej ojczyzny.

Dlatego tegoroczny Miesiąc Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej przejdzie pod znakiem wzmocnienia i spo-

Przekazywanie masom pracującym Polski Ludowej tych bogatych doświadczeń, ułatwianie korzystania z wielkiego dorobku ZSRR jest czołowym zadaniem wszystkich organizacji i instytucji na terenie całego kraju.

Zadania te będą miały specjalny wyraz w różnorodnych imprezach i akcjach tegorocznego Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, który przeprowadzony zostanie pod hasłem: „Pomoc ZSRR, przykład ZSRR, przyjaźń ZSRR — gwarancją wykonania Planu 6-letniego“.

Rozwinięta zostanie też wszechstronna działalność oświatowo-wychowawcza, zmierzająca do zapoznania najszerszych mas ludności z ogólnymi wiadomościami o Związku Radzieckim — z jego historią i osiągnięciami, z jego ustrojem, z jego wysoką kulturą i najbardziej postępową nauką, z jego potężnym przemysłem i przodującym rolnictwem, z jego polityką zagraniczną — a przede wszystkim, z jego decydującą rolą w wyzwoleniu narodu polskiego.

Szczególna uwaga poświęcona zostanie obchodom Miesiąca na terenie wsi polskiej, która wstępując na drogę socjalizmu, jak najszybciej poznać winna wspaniałe zdobycze wsi radzieckiej, wysoki poziom jej mechanizacji i agrotechniki, jej dobrobyt i wysoką kulturę.

Na fali akcji Miesiąca wzrosną szeregi Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Rzucone przez wszystkie organizacje i instytucje hasło: „Każdy człowiek pracy członkiem TPP-R“, będzie niewątpliwie miało swój wyraz w nowych milionach szczerych przyjaciół ZSRR, prawdziwych patriotów Polski Ludowej.

Drugi Światowy Kongres Pokoju, który odbędzie się w listopadzie br. w Anglii, zastanie społeczeństwo polskie w toku wielkich akcji masowych, wyrażających pragnienia i wolę ludu polskiego pogłębienia jak najserdeczniejszych i jak najbliższych braterskich stosunków ze Związkiem Radzieckim, wyrażających wolę wzmocnienia i utrwalenia pokoju światowego.

W dzień inauguracji Miesiąca, w dzień 33 Rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej, słowo o pokoju światowym, o przyjaznym i bratnim Związku Radzieckim, słowo o wielkim przyjacielu ludu polskiego — Józefie Stalinie, rozlegnie się szerokim echem w każdej fabryce, w każdej szkole, spółdzielni produkcyjnej i gromadzie — trafi do serc wszystkich uczciwych Polaków którym droga jest wolność, postęp i ojczyzna ludowa.

